

LA CAMPANA DE GRACIA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA
AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELEFONO A 4115. - BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. - ESTRANGER, 2'50

EL PINTOR LLETRETERISTA

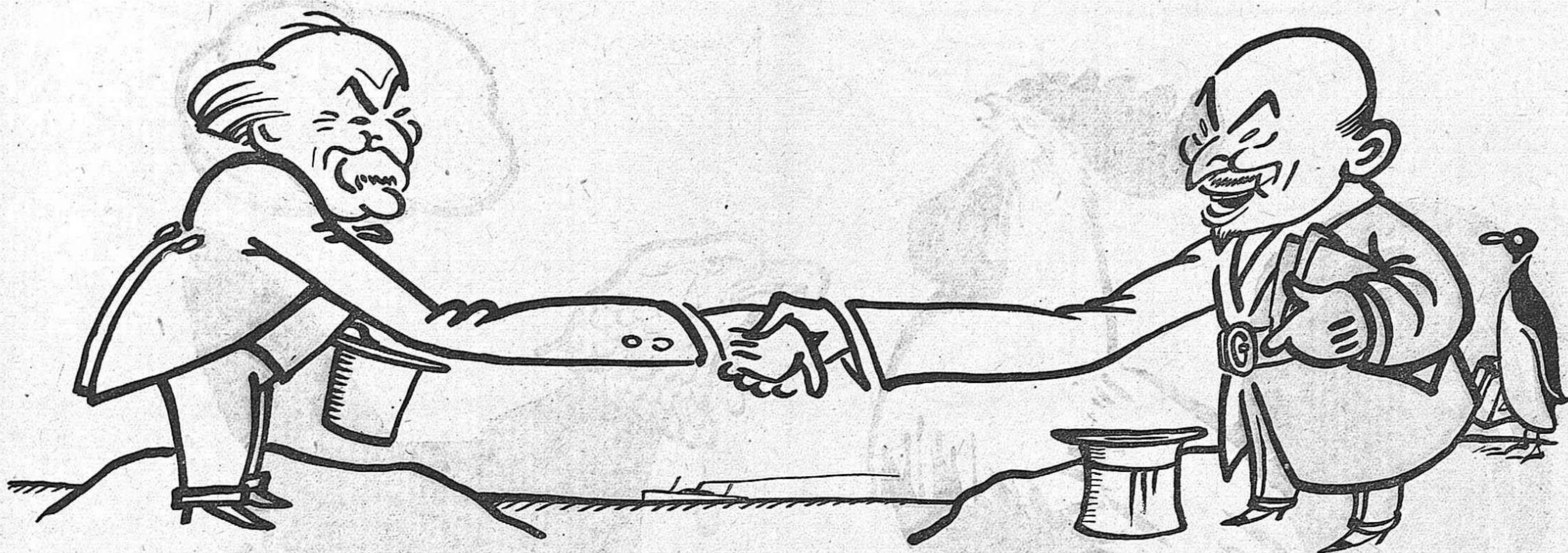

—Todo esto pa despistar, ¿verdá usté?

—Es clar, home. Mentre el públic s'entreté amb això, no's fixa en lo demás.

ELS GRANS ALIATS

—Salut, japonés simpàtic!
—Hola, simpàtic anglés!

—Farem la guitza an els yankis?
—Aixís que vulguin vostés!

Pensaments

Treballador: vols ésser fort? Vols ésser feliç, obrer, riquesa nacional? Entra al stand republicà de la Fira de Mostres de la política, i abraça a llur hermosíssima mestressa, a la fraternal i bondadosa matrona que s'exhibeix al bell mig de la sala, sobre el magne capitell de la igualtat.

La sàtira mossega; i, com l'espasa i el puñyal, fereix sovint el cor humà.

L'hospital—per al pobre malalt que hi entra,—a la primera impressió, fa l'efecte de una mirada sèria del pare; però, després, aquella mirada va desapareixent... desapareixent... i en son lloc s'hi desenrotlla, poc a poc i gegantí com el sol naixent, un dolç petó de la mare.

Quan una senyorassa salau, d'aquelles que la natura ha fet tan piteres, puja o baixa la Rambla engalanada de rics escots per la sicalíptica moda, la potència d'una força gegantina la transforma en un «pim, pam, pum!» ambulat.

París—capital del món alegre i capdavanter dels jardins humans—és la fàbrica de les fàbriques del cuplet; el qual entra en el music-hall per la discreta porta dels artistes i en surt per l'entrada principal—oberta de bat a bat—i portat en triomf com un heroi.

La felicitat no es compra ni es ven, ni se la troba cercant-la, ni ella ens vé a trobar. El que la vulgui obtenir, deu haver-se-la de fabricar ell mateix. A les persones que llur capacitat no els permeti crear-se-la, la molt poderosa i bondadosíssima filosofia donarà, desinteressadament, les lliçons que convinguin per a que hi puguin arribar.

La dona és una guitarra impossible de afinar.

M. G. MIR

IMPRESSIÓ

quell any la inauguració prometia ésser esplèndida. El déu èxit havia sentat el seu reialme en el gran teatre.

Les llistes del personal que deu dies abans s'havien enganxat per les cantonades eren una garantia; els títols de les òperes per a estrenar havien corregut triomfalment tot el món; les reprises les formaven aquelles que el públic no's cansaria mai de sentir; els artistes tots eren estrangers, els seus noms tots acabaven en *ini*; el director d'orquestra era imposat per En Ricordi, d'acord amb els compositors que havien d'estrenar; l'empresari enviava telegrams cada dia, parlant de nous contractes; En Quet havia acabat les corbates blanques, En Tusell els barrets de copa, la

Fanny Ricot ja deia a les senyores que no'ls hi assegurava si estarien els vestits per a aquell dia, En Milà tenia tots els «cupès» compromesos, a Borsa hi havia hagut una alça extraordinària...

La inauguració fou esplèndida.

La febre del dia abans esclatà durant la nit desitjada, en devassall de festa, luxe descarat. Molt abans de les nou, arribaren les parelles de la guàrdia municipal muntada i s'obriren de bat a bat les portes del Gran Teatre, engolint l'aire de la nit, l'aire de vida, que s'escorregué pel vestíbol desert com un cementiri.

Primerament hi entraren els de bona fe, els que van al teatre per a fruit de la representació, després els propietaris, més tard els fabricants, els gomosos i per fi els títols.

Hi havia quelcom de color en aquella entrada, quelcom de quadre d'En Masriera; cridaner, ple de llum; les dones, hermoesjades per les clarors de la nit i els secrets del tocador, amb la sabata blanca i el cap descobert, perfumades com les orientals, vaporoses com els somnis, amb el *manteau* parisenc que cobria les espatlles nues, blanques, esculturals; aquell pit i espatlles de carn burgesa que no ha sigut masegada pel treball, i els homes uniformes, amb el barret de copa enxarolat, amb el davant de camisa d'una blancor immaculada...

I tot era un tragi de cotxes que s'aturaven davant del gran teatre; sorolls de portelles que's tanquen, barrejats amb ordres d'amo; la guàrdia municipal dictant disposicions als cotxers; els indiferents passant de llarc i repartint empentes, els nyèbits pregonant l'argument de l'òpera i els diaris amb tots els detalls d'un crim de misèria... i a dalt, a dalt de tot, una nit serena, calmosa, estrellada.

Els meus ulls no deuen ésser patrimoni dels rics només, perquè també es fixaren amb... *els altres*; amb aquella barrera de carn humana que's formava a l'altra banda arran de la via, enfront del teatre.

Els altres no hi entraven al teatre. De lo que costava un palco en menjaven dos mesos, com dimoni havien d'anar-hi! També els hi agradava la música, també els hi feia goig la renglera de cotxes i el luxe, però... eren la colla dels desheredats, dels que sembla que no tinguin dret a res, només que a treballar per a que se'n gaudeixi un altre.

En els seus rostres s'hi dibuixava una renúncia mal dissimulada, i era lògica, era natural; aquell devassall de festa, aquell malgastar en una nit, lo que fora el benestar de tota una família, era cínic; era una fuetada. Tot el luxe que s'engolia el gran teatre, passant per davant de la colla dels oprimits, era el singlot de l'opulent que esclatava i ofegava el badall del débil! El contrast no podia ésser més brutal; el carrer era el riu que separava banda per banda una mateixa humanitat, diferenciada tan sols pel caprici de la fortuna.

Els oprimits, amb rostres de fam i ulls de febre, anaven seguint i resseguint tots els detalls dels vestits que portaven els seus *suz-pertors*; els comentaris se'ls devien fer per

dintre, barrejats amb crits d'indignació, renes de desesperat...

Per als aficionats als espectacles que ofereixen les multituds, era veritablement curiós, a l'ensempe que feia pensar molt fonament, veure aquella colla de gent, quieta, admirada, estirant el coll sense dir res.

La darrera parella entrà en el gran teatre quan la barrera dels desheredats encara estava fent la guàrdia d'honor, de la mateixa manera que en el treball fa d'escambell...

i a dalt, a dalt de tot, feia una nit serena, calmosa, estrellada...

JACINTE CAPELLA

El 'taxi' de la democràcia

El «taxi» de la democràcia és quelcom que podria tenir punt de comparació, si és que la comparació pot existir, amb l'antic i avui desaparegut «tranvia de la prudència» d'enllà *el terreno* de la Illa daurada.

El «taxi» de la democràcia és el remolc d'un tramvia de via estreta i que serveix—alguna vegada no—per unir la ciutat de la mitja-cana amb qualsevol indret dels defores que lo mateix poden ésser Sant Andreu com el Poble Nou: indrets dels defores on predomina el treball i les xemeneies altes, diis que senyalen eternament la immensitat del món.

Aquest veícol, per a no portar aquella vida tan monòtona que els altres semblen portar, descarrila més d'una vegada, topa amb varis carros o bé li cau el pujador a la meitat del camí. La nota més llampanta, la que dona la pinzellada del efecte, són els personatges democràtics i riallers tots ells, que concorren en el «taxi»; una llarga filera inacabable: mecànics i dependents, noies de fàbrica i modistes o bé carniceres, carreters i amos de cafè, manobres i regionalistes, «aficionados» ail i betes-i-fils.

A les sis de la tarda i quan els engranatges de les màquines i les fogaines de les xemeneies comencen a reposar, el «taxi» s'omple d'una taca grisa de gent, formada per la blavor dels trajos que, en la interioritat del veícol, hi empapen una atmòsfera d'oli. En les diferents fases del jorn s'ouen converses i comentaris per tots els gustos; allà és on se coneixen i se parlen i fins se insulten els dies que està núvol o cauen gotes.

El «taxi» de la democràcia, part de fora és quasi blanc, una blancor de pols de carretera que encisa, part de dins les fustes són tacades i brunes i en el sol... vora el sostre un rètol que diu:

Se prohibe el fumar y el escupir.

ABEL

A un ex ministre que tot ho troba malament

Hem notat, senyor Camàndules, fixant-nos en molts detalls, que vostè tot ho veu negre, i lo que més gràcia ens fa és que això li succeeixi desde aquell dia fatal que deixà de ser ministre. ¿No és un cas de debò estrany?

L'obsessió de la negrura el té tan avassallat, que, vingui a tom o no hi vingui, és el seu terme constant. ¿Fa un article per un diari? Ja hi som. Tremoleu, mortals! «El nostre cel és molt negre. »Els núvols el van tapant »en forma tan espantosa, »que si un dit providencial »no desfà la turbonada, »ai de nosaltres, germans!» ¿Parla en una reunió pública? «Senyors: seria un farsant »si no digués que les coses »van més malament que mai. »¿No veieu quines negrures »ens volten per tots costats? »¿No esteu sentint la tempesta »com va atansant-se, bramant, »i fent cruixi els murs decrepits »de l'edifici social?»

Qui brama, senyor Camàndules, millor que la tempestat, és vostè. ¿Què significa, sinó, aquest repenti afany de fer-ho veure tot negre? ¿Quina mosca l'ha picat?

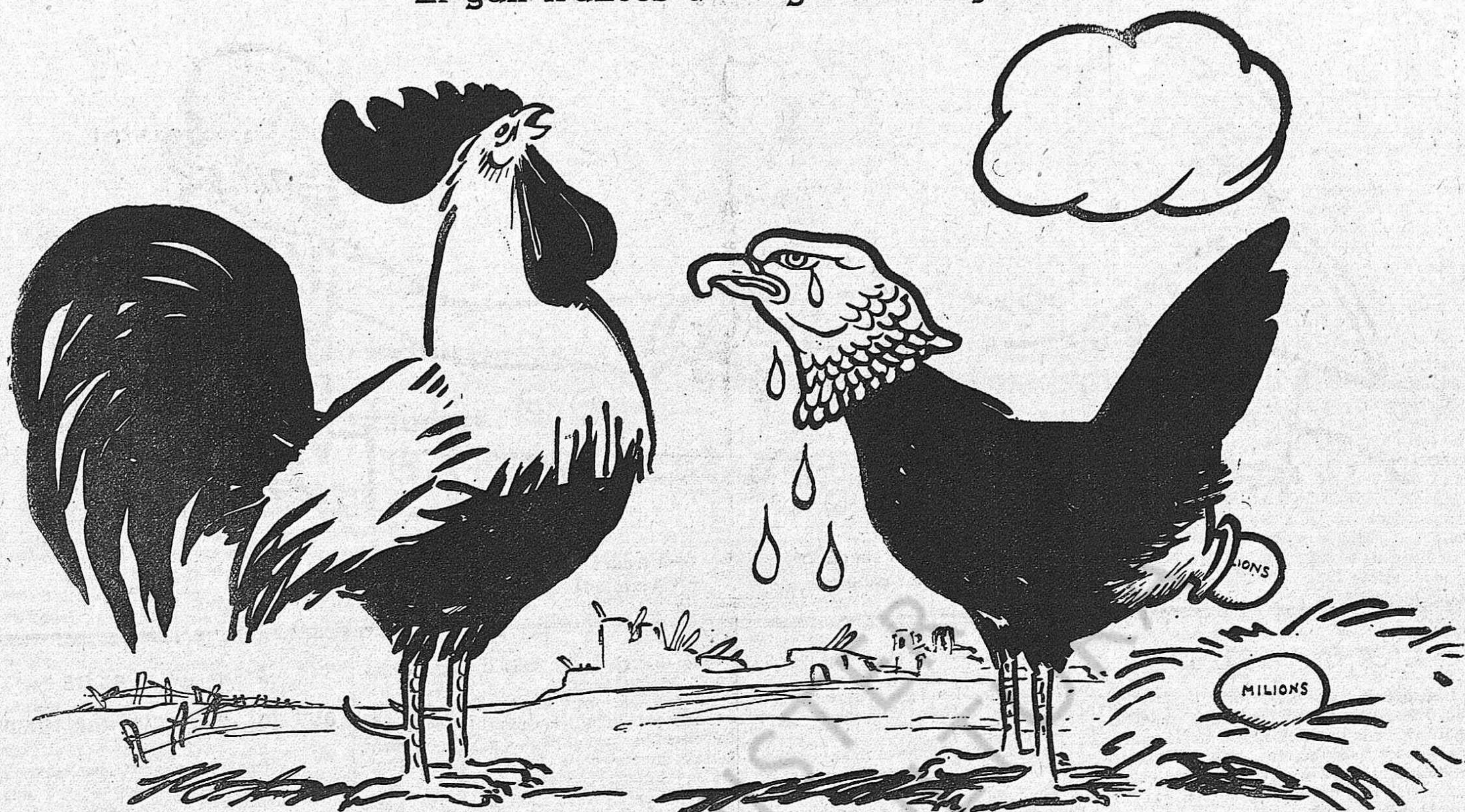
Que van malament les coses... ¡valent descobriment fa! Però ¿que pots es figura que marxaven més bé, abans, quan vostè era al *candelero*? Que'l Govern, si fos com cal, hauria, pesi a qui pesi, de fé això i això... ¡Ai carat! Home ¿per què no va fer-ho vostè, en el temps que va estar enfilat al ministeri, i tingué ocasió i espai per lluir el seu talentarro i la seva activitat?

Parlem clar, senyor Camàndules; tot això que vostè fa és fill del despit. Anyora la cartera; té clavat el clau de la cessantia, i, naturalment, «tot va malament»; ¿no és això, maco?

Doncs bé; com que aquest rau-rau a nosaltres ens molesta i a vostè tampoc li fa cap profit, perquè ja el públic està de sobra enterat dels «alts» mòvils que l'impulsen, contenti's amb cobrà en pau els rals de la cessantia i, cregui'ns, d'aquí endavant, si no vol que l'apedreguin, faci el favor de callar!...

C. GUMA

El gall francès a l'àliga alemanya

—Kaga, que és gata!

REPICS

Demà, diumenge, al matí, es donen cita en el cementiri de la vila de Martorell els vells republicans federals històrics.

L'objecte de la reunió és celebrar allí un sentit homenatge a la memòria dels germans Martí (el Noi i el Xic de la Barraqueta) els famosos guerrillers de la Revolució de 1874.

L'acte sembla que tindrà, aquest cop, molta importància.

Del més engreït dels nostres filòsops acabem de llegir un «glossari».

Conta en ell que «un jove mariner fou enganyat miserablement, per una dona, en una de les illes Lofoten».

—Es clar.—El llegidor pensa, somrient.—Qui carai li feia anar an aquesta mena de illes!..

Etern chauvinisme.

En els cines de París s'està donant aqueixos dies una pel·lícula que representa l'enterrament de la dona del ex Kaiser.

Al veure passar la caixa de morts, el públic francès aplaudeix.

No n'hi ha per a tant! No'ls sembla?

El director de seguretat ha declarat explícitament que «creu que En Casanellas no's troba a Madrid».

Nosaltres també ho creiem així mateix. Com creiem també que no el caçarà fins que es decideixi a adoptar el gran sistema: Fer-lo cridar pel Nunci.

Sacrilegi.

A l'església del Pi s'hi ha comés un robament sacrilleg.

Uns lladregots s'endugueren totes les joies de la Verge dels Desamparats—pobra!.. ella és la més desamparada.

Segons confessió del propi rector: «afortunadament las piedras eran de tercera».

En una conferència donada a Madrid ha sigut molt aplaudit el catedràtic Ortega i Gasset. Va tractar de les figures *Don Joan i Don Quixot*, opinant que valia molt més la primera.

I és clar, per això l'aplaudiren tant. Com que avui dia hi han més *Dons Joans* que *Quixots*. Influències del cine, escola de depravació!.. Ja té raó En Millàn de Priego!

Uns metges cirurgians barcelonins que anaren d'excursió científica a França, acaben de fer estupendes operacions pràctiques de obrir

ventres i caps i tallar braços i cames en un hospital de París.

Les eminències mèdiques més famoses de França han felicitat efusivament als nostres operadors, que contestaven humilment a les alabances:

—Es la gran pràctica!.. No veu que allí, a Barcelona, en tot el sant dia no fem altra cosa!..

Fou aprovada ja la sentència per la qual es condemna al valent publicista Angel Samblancat a dos anys de presó, per uns escrits inserats a LA CAMPANA DE GRÀCIA.

Afortunadament, aqueixa pena sembla extingida en virtut del recent indult.

El que cal ara és que's posi en llibertat al nostre amic, la permanència del qual a la Model, sembla un misteri.

Llegim en la premsa de Barcelona que uns quants presos confinats a Montjuïc, com a protesta de no haver-se'ls deixat comunicar amb les respectives famílies, han intentat la vaga de la fam.

Des del dia 5 que no mengen.

Amb molta solemnitat i gran pompa han celebrat els francesos l'aniversari d'En Napoleon.

Nosaltres, aquí a Espanya, com que, pobres, no en gastem de Napoleons, no en podem fer mai de festivals d'aqueixa mena.

Menos que'ns decidíssim a homenatjar an En Napoleon callista.

Que potser s'ho mereix més, perquè fa obra més piadosa i més humanitària..

S'ha constituït una «Unió de dames para la moralización de los espectáculos».

Això no privarà que elles mateixes vagin al teatre ensenyant un pam de pit i d'esquena i mig metre de pantorrilles.

Que no ho veuen aqueixes dames de Estropajosa que avui l'espectacle més engrescador és als palcos i a les butaques?

La famosa «Capella Sixtina» ha fracassat a Barcelona.

Naturalment.

Els filarmònics barcelonins deien: Per a sentir sagristans cantant el gori-gori, ens en anem a missa que ho fan més baratet.

I tan malament com els sagristans del Sant Pare.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, CAYES del Olm, número 8

Ho que veurem qualsevol dia...

Veurem com ens fan anar a missa per forsa